

Περιεχόμενα

1. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΗΚΕ ΣΤΗ ΛΕΜΕΣΟ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΥΛΑ	ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ 19/09/2020 σελ.22
2. ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΑΔΙΚΗ Η ΔΩΡΕΑΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗ ΜΟΡΦΩΣΗ	ΠΟΛΙΤΗΣ 19/09/2020 σελ.12
3. ΣΤΟ ΑΠΡΟΧΩΡΗΤΟ ΤΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΤΗ ΛΕΜΕΣΟ	ΧΑΡΑΥΓΗ 19/09/2020 σελ.14
4. ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ	ΧΑΡΑΥΓΗ 19/09/2020 σελ.7

1. ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΤΗΚΕ ΣΤΗ ΛΕΜΕΣΟ ΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΕΣΥΛΑ

Μέσο: ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ

Ημ. Έκδοσης: . . . 19/09/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 19/09/2020

Σελίδα: 22



Παρουσιάστηκε στη Λεμεσό το διαδικτυακό σύστημα ΕΣΥΛΑ

Στη βελτίωση της διαχείρισης των κινδύνων από φυσικές καταστροφές, με μείωση του χρόνου απόκρισης, στοχεύει το Ευφύες Σύστημα διαχείρισης πόρων και Υποστήριξης Λήψης Αποφάσεων (ΕΣΥΛΑ), που υλοποιείται στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού έργου ΑΙΓΨ, με τη συμμετοχή του **ΤΕΠΑΚ** και της Πολιτικής Άμυνας. Το ΕΣΥΛΑ, που παρουσιάστηκε την Πέμπτη το πρωί στο πλαίσιο διημερίδας που πραγματοποιήθηκε στη Λεμεσό, είναι ένα εργαλείο του ευρωπαϊκού έργου ΑΙΓΨ, το οποίο χρηματοδοτείται από το Πρόγραμμα Συνεργασίας INTERREG V-A «Ελλάδα - Κύπρος 2014-2020», με τη διακρατική συνεργασία των δύο χωρών και έχει ως κύριο δικαιούχο το Περιφερειακό Ταμείο Ανάπτυξης Βορείου Αιγαίου και εταίρους το Εθνικό και Καποδιστριακό **Πανεπιστήμιο Αθηνών**, το **ΤΕΠΑΚ** και τη Δύναμη Πολιτικής Άμυνας της Κύπρου.



> άρθρο

Κοινωνικά άδικη η δωρεάν πανεπιστημιακή μόρφωση



ΤΟΥ ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΟΥΜΟΥΛΛΑ*

Αισθάνομαι σχεδόν βέβαιος πως ο τίτλος του άρθρου θα ξενίσει, ενδεχομένως και να προκαλέσει κάποιους να συνοφρυώσουν ή και να σκεφθούν, τι μας λέει... Ευελπιστώ όμως να πείσω όλους τους «σκεπτικιστές» απλοποιώντας, ως πρώτο βήμα, 2-3 οικονομικούς όρους για να είναι κατανοητοί σε όλους.

Θα αρχίσω με ένα απλό παράδειγμα: σε μια γειτονιά της Λευκωσίας ο ιδιοκτήτης μιας κατοικίας διαπραγεί έναν ωραίο κήπο με ψηλά δέντρα τον οποίον απολαμβάνει δρόντως. Φυσικά, για να έχει αυτό το όφελος πληρώνει κηπουρό, αγοράζει δέντρα, λίπασμα, κ.λπ., δηλαδή αυτό το όφελος πληρώνεται από τον ιδιοκτήτη ή, όπως λέμε στα οικονομικά καταγράφεται από την αγορά και ονομάζεται ιδιωτικό όφελος (private benefit). Όμως αυτός ο εξάισιος κήπος δημιουργεί και οφέλη για τους γείτονες που απολαμβάνουν το ωραίο περιβάλλον και το φιλτράρισμα του αέρα από τα ψηλά δέντρα. χωρίς, βέβαια, να πληρώνουν γι' αυτά τα οφέλη που στην οικονομική επιστήμη είναι γνωστά ως εξωτερικά οφέλη (external benefits). Με άλλα λόγια, οι γείτονες είναι, ακούσια, «τζαμπατζήδες» όσον αφορά την απόλαυση του κήπου. Άρα, σε αντίθεση με τα ιδιωτικά οφέλη, τα εξωτερικά οφέλη δεν καταγράφονται από τον μηχανισμό της αγοράς διότι δεν πληρώνονται από κανέναν. Καταλήγουμε, λοιπόν, στο συμπέρασμα ότι ιδιωτικό όφελος + εξωτερικό όφελος = κοινωνικό όφελος. Έχοντας αυτούς τους ορισμούς υπόψη, ας στρέψουμε τώρα το μικροσκόπιό μας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση στα κρατικά μα-



πανεπιστήμια (ΤΕΠΑΚ, Πανεπιστήμιο Κύπρου και Ανοικτό Πανεπιστήμιο). Η μόρφωση ενός φοιτητή παράγει όχι μόνο ιδιωτικά αλλά και εξωτερικά οφέλη. Όταν ένας πολίτης αγοράζει **πανεπιστημιακή** μόρφωση έχει ένα ιδιωτικό όφελος αφού με τον υψηλότερο τώρα μισθό του, σε σύγκριση με τον μη πτυχιούχο, θα καρπώνεται έξτρα αγαθά και υπηρεσίες από τη μέρα που αποφοιτά μέχρι τη συνταξιοδότησή του. Σύμφωνα με στατιστικές μελέτες που έχουν γίνει στην Ευρώπη και στην Αμερική, ο κάτοχος ενός πτυχίου κερδίζει, κατά μέσο όρο, περίπου 62% περισσότερα λεφτά κατά τη διάρκεια της ζωής του, ο οποίος είναι οικονομικά δραστήριος από τον μη πτυχιούχο. Κάτι παρόμοιο θα πρέπει να ισχύει και για την Κύπρο. Παράλληλα όμως, η απόκτηση ακαδημαϊκών προσόντων έχει ευεργετικά αποτελέσματα και στην κοινωνία, δηλαδή εξωτερικά οφέλη. Για να περιοριστώ μόνο σε ένα παράδειγμα, αν κάποιος τελειώσει ιατρική συμβάλλει στην ανύψωση του επιπέδου ιατρικής φροντίδας προς όφελος της κοινωνίας ή, όπως λένε οι

οικονομολόγοι δημιουργείται εξωτερικό όφελος. Έτσι εγείρεται το ερώτημα: ποιος θα πρέπει να χρηματοδοτήσει την **πανεπιστημιακή** μόρφωση; Αναμφίβολα η Πολιτεία πρέπει να συμβάλει στη χρηματοδότηση αφού δημιουργούνται εξωτερικά οφέλη αλλά πρέπει και ο φοιτητής να συμβάλει μια και είναι ο άμεσα ευεργετούμενος από τη μόρφωση και που θα έχει οφέλη για όλη του τη ζωή. Πιστεύω η υποθέτηση του βρετανικού μοντέλου θα ήταν η πιο δίκαια διευθέτηση. Όλοι οι φοιτητές που εξασφαλίζουν μια θέση σε **πανεπιστήμιο** υποχρεούνται να πληρώσουν με δόσεις το κόστος των διδάκτρων που τους αναλογεί (γύρω στο 50%, που είναι τώρα 9.250 αγγλικές λίρες ετησίως) όταν θα τελειώσουν τις σπουδές τους και αρχίσουν να έχουν ένα μίνιμουμ εισόδημα που τώρα είναι 21.160 λίρες ή 23.000 ευρώ ετησίως. Υπάρχει όμως και μια άλλη σημαντική πτυχή του θέματος. Το κόστος της μόρφωσης επιβαρύνεται οι φορολογούμενοι που περιλαμβάνει ένα μεγάλο ποσοστό φτωχών και

βιοπαλαιστών. Ας μην ξεχνάμε, επίσης, ότι η κύρια πηγή κυβερνητικών εισοδημάτων είναι ο ΦΠΑ που ευνοεί τους πλούσιους. Αυτό σημαίνει ότι η φτωχή γριούλα, ο στερημένος συνταξιούχος, ο φουκαράς, ο μεροκαματάρης συνεισφέρουν και αυτοί στη χρηματοδότηση των σπουδών των φοιτητών ενώ οι τελευταίοι, που είναι οι άμεσα ευεργετούμενοι, δεν πληρώνουν τίποτα. Αυτό συνιστά κατάφωρη αδικία διότι σε τελευταία ανάλυση μεταφέρεται πλούτος από τους φτωχούς σε πλούσιους. Επιπλέον, όσον αφορά την Κύπρο πρέπει να ληφθεί υπόψη και το τρέχον τεράστιο δημόσιο χρέος (120% του ΑΕΠ που ιστορικά είναι το πιο υψηλό) που προκάλεσε η οικονομική κακοδιαχείριση των κυβερνήσεων της τελευταίας δεκαετίας και ο κορωνοϊός. Για πάρα πολλούς λόγους φαίνεται ότι μόνο να συγκρατηθεί το χρέος στο ύψος που είναι σήμερα αλλά και να μειωθεί σημαντικά. Αν η κυβέρνηση αποφασίσει οι φοιτητές να πληρώνουν το 50% (ή ακόμα και χαμηλότερο ποσοστό) των διδάκτρων με δανεισμό βάσει του βρετανικού μοντέλου θα ήταν μια σημαντική εξοικονόμηση. Αρκεί να αναφέρω ότι οι φοιτητές που φοιτούν στα τρία δημόσια **πανεπιστήμια** της Κύπρου κόστισαν από το 2017 μέχρι το 2019 €496 εκατομμύρια. Αν οι φοιτητές πλήρωναν με τη μέθοδο του δανεισμού η κυβέρνηση θα είχε τώρα περίπου 250 περίπου εκατομμύρια ευρώ πιο πολλά στα ταμεία της. Ομολογούμενος η μείωση του δημόσιου χρέους δεν θα ήταν και πολύ αισθητή αλλά γιατί να μην επενδύονταν αυτά τα λεφτά από το Υπουργείο Παιδείας στη βελτίωση των σχολικών κτιρίων, στην εγκατάσταση κλιματιστικών σε όλα τα σχολεία, στη βελτίωση αθλητικών εγκαταστάσεων ή στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών;

* Οικονομολόγος, κοινωνικού επιστήμονα



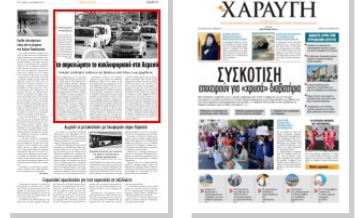
Σύμφωνα με στατιστικές μελέτες, ο κάτοχος πτυχίου κερδίζει κατά μέσο όρο 62% περισσότερα λεφτά στη ζωή του, από τον μη πτυχιούχο. Κάτι παρόμοιο θα πρέπει να ισχύει και για την Κύπρο

3. ΣΤΟ ΑΠΡΟΧΩΡΗΤΟ ΤΟ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΤΗ ΛΕΜΕΣΟ

Μέσο: ΧΑΡΑΥΓΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 19/09/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 19/09/2020

Σελίδα: 14



Η τλαιπωρία συνεχίζεται

Δεν έγιναν οι υποδομές οι οποίες προβλέπονται στο ΣΒΑΚ έτσι ώστε να μπορούν να λειτουργήσουν πιο ομαλά οι αποφάσεις του δήμου, με αποτέλεσμα ο κόσμος να ωθείται ακόμη περισσότερο στην παράνομη στάθμευση, ενώ η τλαιπωρία συνεχίζεται με πιο έντονους ρυθμούς και το κέντρο της πόλης καθίσταται κάθε άλλο παρά φιλικό προς τους πολίτες.



Στο απροχώρητο το κυκλοφοριακό στη Λεμεσό

Ανάγκη ανάληψης ευθυνών και δράσεων από όλους τους αρμόδιους

Έντονο προβληματισμό για τα κακώς έχοντα στη Λεμεσό αλλά και δριμύ κατηγορώ τόσο για τις τοπικές Αρχές όσο και κάθε κρατική ή άλλη αρμόδια υπηρεσία, εκφράζει το Επαρχιακό Συμβούλιο της ΕΔΟΝ στιγματίζοντας τακτικές που εφαρμόζονται και αποφάσεις που λαμβάνονται, οι οποίες επηρεάζουν την ήδη βεβαρημένη καθημερινότητα των πολιτών. Ειδικότερα σε ό,τι αφορά το συνεχώς αυξανόμενο κυκλοφοριακό πρόβλημα, τους χειρισμούς που γίνονται από τον δήμο, η ΕΔΟΝ επισημαίνοντας την ανάγκη που δημιουργείται για σωστή οικονομική διαχείριση των χώρων στάθμευσης, για μείωση των ρύπων, για μείωση της χρήσης του αυτοκινήτου και παράλληλα την προώθηση εναλλακτικών μέσων μεταφοράς, υποδεικνύει ότι το Σχέδιο Βιώσιμης Αστικής Κινητικότητας (ΣΒΑΚ) και οι οποιοσδήποτε άλλες αποφάσεις παίρνονται για την πόλη, χρειάζεται να λαμβάνουν υπόψη τις υφιστάμενες δομές και ανάγκες των πολιτών.

Αναφερόμενο ειδικότερα στην πρόσφατη απόφαση του Δήμου Λεμεσού να τοποθετήσει ελεγχόμενες εισόδους και να αυξήσει τα τέλη στους δημοτικούς χώρους στάθμευσης, το Επαρχιακό Συμβούλιο της ΕΔΟΝ τονίζει ότι «η απόφαση αυτή ανέδειξε ακόμη μια φορά τους πρόχειρους σχεδιασμούς που γίνονται σε σχέση με το κυκλοφοριακό», προσθέτοντας σε αυτό και την απόφαση για δημιουργία ενός χώρου «Park and Ride» που θα επιτρέπει, σε όσους το επιθυμούν, να σταθμεύουν δωρεάν τα οχήματά τους σε προκαθορισμένο δημοτικό χώρο στάθμευσης, παρά την οδό Λεοντίου (υπαίθρια λαϊκή αγορά) και να επιβιβάζονται σε μικρό λεωφορείο που θα τους μεταφέρει στο κέντρο της πόλης με κόμιστρο €0,75 σεντ για μονή διαδρομή και €1.50 με επιστροφή. Καλώντας τον δήμο μαζί με τις αρμόδιες υπηρεσίες του κράτους να προωθήσουν ουσιαστικά μέτρα επίλυσης του κυκλοφοριακού, η ΕΔΟΝ εισηγάει μεταξύ άλλων: Να προωθηθεί άμεσα ολοκληρωμένο και καινοτόμο σύστη-

μα Μέσων Μαζικής Μεταφοράς. Να δημιουργηθούν περισσότεροι χώροι «Park and Ride» περιμετρικά του κέντρου της πόλης. Συχνά δρομολόγια τόσο από και προς την πόλη όσο και από τα «Park and Ride». Να προωθηθεί η πεζοδρόμηση του κέντρου της πόλης. Να αναπτυχθεί δίκτυο ποδηλατοδρόμων που να καταλήγει στο κέντρο της πόλης. Δημιουργία σύγχρονων και ανθρωπίνων στάσεων ΜΜΜ, που να ανταποκρίνονται και στις καιρικές συνθήκες της χώρας μας, φιλικές προς τους συμπολίτες μας που είναι Άτομα με Αναπηρίες (ΑμεΑ). Επταναφοράς των δωρεάν κόμιστρων στα ΜΜΜ για άνεργους, χαμηλοσυνταξιούχους, μαθητές, φοιτητές. Έκδοσης μηνιαίας κάρτας για συνολική χρήση των ΜΜΜ. Περισσότερες ενημερωτικές ταμπέλες για τους διαθέσιμους χώρους στάθμευσης. Το **ΤΕΠΑΚ** να αναλάβει άμεσα τις υποχρεώσεις του έναντι των φοιτητών του, σε σχέση με τους χώρους στάθμευσης.

Χρήστος Χαλαλίκους

4. ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΩΝ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Μέσο: ΧΑΡΑΥΓΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 19/09/2020 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 19/09/2020

Σελίδα: 7



Παρέμβαση των ανθρώπων των Τεχνών

Διαφωνία με πειθαρχική έρευνα από ΕΚΑΤΕ και Τμήμα Καλών Τεχνών **ΤΕΠΙΑΚ**

Την υποστήριξή του προς τον καθηγητή και καλλιτέχνη Γιώργο Γαβριήλ εκφράζει το Επιμελητήριο Καλών Τεχνών Κύπρου (ΕΚΑΤΕ) και κάνει λόγο για «απαράδεκτη στάση της Πολιτείας όσον αφορά την ελευθερία της έκφρασης», ενώ στο ίδιο μήκος κύματος είναι και η ανακοίνωση του Τμήματος Καλών Τεχνών **ΤΕΠΙΑΚ**. Είναι λυπηρό σε μια σύγχρονη και δημοκρατική χώρα να παρατηρούνται τέτοιου είδους συμπεριφορές, αναφέρει το ΕΚΑΤΕ και διερωτάται για ποιον λόγο κατηγορείται ο καλλιτέχνης Γιώργος Γαβριήλ από το Υπουργείο. Αναφέρεται ακολουθώντας σε εργατικό εκπαιδευτικό, τον οποίο χαρακτηρίζουν το ήθος και η ευγένεια και ο οποίος έχει αφιερώσει πολύ από το χρόνο του «δουλεύοντας με όραμα από τη θέση του επιθεωρητή Τέχνης καταφέροντας έτσι την αναβάθμιση του κλάδου στα δημόσια σχολεία». «Θεομοποίησε τους καλλιτεχνικούς διαγωνισμούς, προώθησε μεγάλες εικαστικές δράσεις και στήριξε κάθε εκπαιδευτικό που χρειαζόταν τη βοήθειά του. Προς τι λοιπόν η εκδίωξή του από τη θέση του;» διερωτάται το Επιμελητήριο. Το εικαστικό του έργο, με το ύφος και την παράδοση της πολιτικοποιημένης τέχνης, συνυπάρχει ανεξάρτητο και παράλληλο με το εκπαιδευτικό. Πολλές φορές η τέχνη, συνεχίζει το ΕΚΑΤΕ, προκαλεί και προβληματίζει. «Δυστυχώς η αντίδραση του ΥΠΠΑΝ στο έργο του καλλιτέχνη φέρνει στην επιφάνεια για ακόμη μια φορά το συντηρητικό πρόσωπο του συστήματος», σημειώνει. Στην ανακοίνωση αναφέρεται ακόμη ότι η ελευθερία της έκφρασης είναι ανθρώπινο δικαίωμα και απαραίτητο στοιχείο στην τέχνη. «Είναι άκρως ανησυχητικό να φιμώσουμε και να λογοκρίνουμε την τέχνη. Ας αποφασίσει λοιπόν το Υπουργείο μας αν θέλει να καλλιεργήσει μια κουλτούρα ελεύθερης σκέψης ή θα ακολουθήσει την κουλτούρα ενός θεοκρατικού συστήματος», προστίθεται. Το ΕΚΑΤΕ λέει, τέλος, ότι τάσσεται ανεπιφύλακτα υπέρ του εκπαιδευτικού-καλλιτέχνη «αφού σε όλη του την επαγγελματική πορεία δεν έδειξε τίποτα άλλο παρά σεβασμό προς τον συνάνθρωπό του». Τα μέλη του Ακαδη-



μαϊκού και Διδακτικού Προσωπικού του Τμήματος Καλών Τεχνών του **ΤΕΠΙΑΚ** αναφέρουν ότι η απόφαση του Υπουργείου να διατάξει πειθαρχική έρευνα εναντίον διευθυντή σχολείου συνιστά μια «πρωτοφανή απόπειρα λογοκρισίας και περιορισμού του δικαιώματος της ελεύθερης έκφρασης ενός εικαστικού». Σε ανακοίνωση, υποδεικνύουν αρχικά ότι παρότι στο Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν υπάρχει άρθρο που να προβλέπει την ελευθερία της καλλιτεχνικής έκφρασης, το άρθρο 19 (παρ. 1&2) προνοεί ότι «έκαστος έχει το δικαίωμα ελευθερίας του λόγου και της καθ' οιονδήποτε τρόπον εκφράσεως». Σύμφωνα με την παράγραφο 3 του ίδιου Άρθρου, σημειώνουν, η ελευθερία αυτή περιορίζεται μόνο στις περιπτώσεις που υπάρχει «κίνδυνος για την ασφάλεια της Δημοκρατίας ή της συνταγματικής τάξεως ή της δημοσίας ασφαλείας ή της δημοσίας τάξεως ή της δημοσίας υγείας ή των δημοσίων πθών». «Η καλλιτεχνική δραστηριότητα, όχι μόνο δεν πλίττει τα δημόσια ήθη, αλλά μπορεί να συμβάλει στην καλλιέργεια κριτικής σκέψης», αναφέρουν τα μέλη, τα οποία θεωρούν «αδικαι-

ολόγητους όποιους ισχυρισμούς περί βλάβης των δημοσίων πθών». «Οι «ζωγραφίες», κατά το Υπουργείο, αποτελούν έργα τέχνης, τα οποία δημιουργήσε και εξέθεσε εκτός της διδακτικής διαδικασίας και του δημοσίου σχολείου και η αποτίμηση της αισθητικής ή καλλιτεχνικής τους αξίας δεν αφορά το Υπουργείο», προστίθεται. Την ίδια ώρα διαμηνύουν ότι κινδυνεύουν εγκυμονούνται στην προσπάθεια «να ελεγχθεί η κάθε έκφραση πεποιθήσεων των εκπαιδευτικών στην εκτός του σχολείου δημόσια σφαίρα» και πως «ουδείς επιζητεί, ελπίζουμε, ένα Υπ. Ελέγχου που λογοκρίνει την όποια έκφραση απόψευεν στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και στη δημόσια σφαίρα από εκπαιδευτικούς». Τέλος, αναφέρει ότι περιορισμοί της ελεύθερης έκφρασης δύναται να προκύψουν από το γεγονός ότι η Κύπρος αποτελεί μία από τις λίγες ευρωπαϊκές χώρες που ακόμα διατηρεί, «δυστυχώς», άρθρο στον Ποινικό Κώδικα με το οποίο ποινικοποιείται η βλασφημία. Καλούν την κυβέρνηση να εξετάσει το ενδεχόμενο κατάργησής του εν λόγω άρθρου.

Ειρηναίος Πίττας